Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Gramatyka opisowa języka niemieckiego - wykład I, PG_00188824		
Kierunek studiów	Filologia germańska (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski polski 85% niemiecki 15%
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Anna Socka	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu

Celem wykładów jest zapoznanie studentów z usystematyzowaną wiedzą z zakresu morfologii i nauki o częściach mowy, objaśnienie pojęć językowych z tego zakresu, rozszerzenie kompetencji gramatycznej na poziomie teoretycznym.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[FGL3_W01] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologie, teorie i terminologię, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa mające zastosowanie w badaniach nad językiem niemieckim	zna i rozumie terminologię oraz podstawowe ujęcia teoretyczne i metody analizy z zakresu fleksji i nauki o częściach mowy w języku niemieckim	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	Morfologia języka niemieckiego Definicja pojęcia gramatyka. Źródła i koncepcje gramatyki oraz jej miejsce wśród innych dziedzin wiedzy o języku. Pojęcia wyraz i morfem, klasy i rodzaje morfemów, kategorie wyrazów, polifunkcjonalność morfemów. Części mowy charakterystyka i cechy: semantyczne, morfologiczne, syntaktyczne. Części mowy odmienne (czasownik, rzeczownik i zaimek rzeczowny, przymiotnik, rodzajnik) i nieodmienne (przysłówek, przyimek, spójniki współrzędności i podrzędności, partykuła, wyraz modalny). Podział czasowników, kryteria morfologiczne i syntaktyczne. Walencyjne typy czasowników. Semantyczna kategoria: Aktionsart. Kategorie fleksyjne czasownika: a) czasy gramatyczne charakterystyka formalna, semantyczna i pragmatyczna, b) strona czynna vs. strona bierna wartość pragmatyczna i zastosowanie strony biernej, transformacja, rodzaje strony biernej, sposoby wyrażania agensa, c) tryby w języku niemieckim charakterystyka formalna, semantyczno-funkcjonalna i pragmatyczna. Czasowniki modalne w j. niemieckim. Charakterystyka syntaktyczna i semantyczna rzeczownika; Rodzaj, liczba i przypadek jako kategorie rzeczownika; Paradygmat fleksyjny rzeczownika. Deklinacja przymiotnika; Stopniowanie przymiotników. Charakterystyka przysłówka; Klasy syntaktyczne i semantyczne; Stopniowanie. Partykuły i modalne przysłówki zdaniowe; Odróżnienie, charakterystyka semantyczna i funkcjonalna, homonimia.
Wymagania wstępne i dodatkowe	Elementarna znajomość języka niemieckiego oraz elementarna znajomość gramatyki języka polskiego lub innego indoeuropejskiego.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
wypowiedzi podczas wykładu lub egzamin	51.0%	10.0%
egzamin pisemny testowy z pytaniami otwartymi	51.0%	90.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	• Propädeutische Grammatik (ids-mannheim.de) • Habermann, Mechthild / Diewald, Gabriele / Thurmair, Maria (2012): *Duden - Fit für das Bachelorstudium: Grundwissen Grammatik*. Mannheim, Zürich: Dudenverlag. • Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim (1998, 2013): *Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht.* Berlin: Langenscheidt. • Morciniec, Norbert (2020): *Gramatyka niemiecka w pytaniach i odpowiedziach*. Wrocław: Atut.
Uzupełniająca lista lektur	• Duden Band 4: Die Grammatik (2016). Berlin: Bibliographisches Institut GmbH. • Eisenberg, Peter (2020): *Grundriss der deutschen Grammatik. Das Wort*. Berlin: Metzler. • Engel, Ulrich (2004): D*eutsche Grammatik. Neubearbeitung.* München: Judicium. • Golonka, Joanna (2012): *Beschreibende Grammatik des Deutschen für polnische Studenten - Morphologie und Syntax*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. • Socka, Anna (2004): *Sprachliche Merkmale der erlebten Rede im Deutschen und Polnischen.* Tübingen: Niemeyer (Linguistische Arbeiten 485). • Socka, Anna (2008): Die würde-Konstruktion zwischen Indirektheit und Kontrafaktivität. W: Letnes, Ole/ Maagero, Eva/ Vater, Heinz (red.): *Modalität und Grammatikalisierung / Modality and Grammaticalization*. Trier: Wissenschaftlicher Verlag Trier (FOKUS - Linguistisch-Philologische Studien 34), 199-216.
Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Bedeutungen des Wortes *Grammatik*. 2. 2 große Gegenstände der Grammatik. 3. Die flektierbaren und die nichtflektierbaren Wortarten des Deutschen. 4. Adjektiv: Kategorien, Funktionen im Satz. 5. Artikelwort: Definition, Einteilung.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.